

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๕๘) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขต

สมศ. มีแนวคิดและหลักการในการประเมินคุณภาพภายนอกตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติโดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อให้ความมั่นใจว่าผู้เรียนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกันไม่ว่าจะอยู่ในท้องถิ่นใดก็ตาม โดยมีระบบการประกันคุณภาพเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๑. แนวคิดและทิศทาง

- ๑) ประเมินอิงเกณฑ์ตามจุดเน้นของสถานศึกษา
- ๒) ประเมินจากผลการจัดการศึกษาเป็นหลัก ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยให้นำหน้าหน้าร้อยละ๗๕
- ๓) ประเมินในเชิงกระบวนการ โดยให้นำหน้าหน้าร้อยละ ๒๕ เพื่อให้ความสำคัญกับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู อาจารย์ เครื่องมืออุปกรณ์ คุณภาพและความพร้อมของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนฐาน และการประกันคุณภาพภายใน
- ๔) ประเมินโดยวิธีการและข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพโดยพิชญพิจารณา (peer review)
- ๕) ประเมินโดยการยืนยันรายงานการประเมินตนเองที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ เพื่อกระตุ้นให้การประกันคุณภาพภายในมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น
- ๖) ลดจำนวนมาตรฐานและจำนวนตัวบ่งชี้โดยถ่ายโอนมาตรฐานและตัวบ่งชี้เกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าและกระบวนการให้อยู่ในระบบการประกันคุณภาพภายใน

๒. หลักการพัฒนาตัวบ่งชี้

- ๑) กำหนดตัวบ่งชี้ที่มุ่งการประเมินผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบ มากกว่าปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ
- ๒) คำนึงถึงลักษณะและประเภทของสถานศึกษา
- ๓) เน้นตัวบ่งชี้ทั้งคุณภาพและปริมาณ ทั้งเชิงบวกและลบ
- ๔) ตระหนักถึงความสำคัญของปัจจัย ข้อจำกัด ตลอดจนวัฒนธรรม และความเป็นไทย
- ๕) ให้มีตัวบ่งชี้พื้นฐานเท่าที่จำเป็น แต่ยังคงอำนาจจำแนก โดยเพิ่มตัวบ่งชี้ข้อต่อลักษณะและตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม
- ๖) คำนึงถึงความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

๓. หลักเกณฑ์การกำหนดตัวบ่งชี้

การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ /เขต สมศ. ได้กำหนด ตัวบ่งชี้เป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน กลุ่มตัวบ่งชี้ข้อต่อลักษณะ และกลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม ให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ และกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๓ ข้อ ๓๘ ซึ่งกำหนดให้ สมศ.ทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา แต่ละแห่งตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและครอบคลุมหลักเกณฑ์ในเรื่องต่อไปนี้ คือ๑) มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ๒) มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา ๓) มาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ๔) มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน

ตารางแสดงความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้และมาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ

ตัวบ่งชี้		มาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ
กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน	๑. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	ผลการจัดการศึกษา
	๒. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	
	๓. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	
	๔. ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น	
	๕. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	
	๖. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
	๗. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา	การบริหารจัดการการศึกษา
	๘. พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด	การประกันคุณภาพภายใน
กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์	๙. ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา	ผลการจัดการศึกษา
	๑๐. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา	
กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม	๑๑. ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา	ผลการจัดการศึกษา
	๑๒. ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	การบริหารจัดการการศึกษา

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินภายใต้ภารกิจของสถานศึกษา โดยกำหนดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินบนพื้นฐานที่ทุกสถานศึกษาต้องมีและปฏิบัติได้ ซึ่งสามารถแสดงผลลัพธ์และผลกระทบได้ดี และมีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายใน

กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลผลิตตามปรัชญา ปณิธาน /วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของ การจัดตั้ง สถานศึกษา รวมถึงความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสถานศึกษา โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อร่วมกันชี้แนะ ป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม ตามนโยบายของรัฐ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนตามกาลเวลาและปัญหาสังคมที่เปลี่ยนไป โดยมีเป้าหมายที่แสดงถึงความเป็นผู้นำสังคม อาทิ การรักชาติ การบำรุงศาสนาและเทิดทูนพระมหากษัตริย์ การส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การน้อมนำหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติเป็นแบบอย่าง การสร้างสังคมสันติสุขและความปรองดอง การส่งเสริมความร่วมมือในกรอบประชาคมอาเซียน การส่งเสริมด้าน

สิ่งแวดล้อม พลังงาน เศรษฐกิจ สุขภาพ ค่านิยม จิตสาธารณะ และความประหยัด รวมทั้งการแก้ปัญหาสังคม อาทิจิตใจ ความขัดแย้ง อุบัติภัย และสิ่งเสพติด เป็นต้น

๔. การกำหนดค่าน้ำหนักตัวบ่งชี้

การกำหนดค่าน้ำหนักตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขต มีดังนี้

	ตัวบ่งชี้	น้ำหนัก
กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน	๑. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	๑๐
	๒. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	๑๐
	๓. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	๑๐
	๔. ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น	๑๐
	๕. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	๒๐
	๖. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	๑๐
	๗. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา	๕
	๘. พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด	๕
กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์	๙. ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา	๕
	๑๐. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเอกลักษณ์ของสถานศึกษา	๕
กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม	๑๑. ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา	๕
	๑๒. ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	๕

๕. ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ใช้ประกอบการพิจารณา

ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘) ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย ใช้ข้อมูลผลการดำเนินงานเฉลี่ย ๓ ปีการศึกษาซ้อนหลังก่อนการประเมิน (กรณีสถานศึกษาเปิดใหม่ที่มีการดำเนินงานไม่ครบ ๓ ปีการศึกษา ให้ใช้ข้อมูลผลการดำเนินงานเฉลี่ย ๒ ปีการศึกษาล่าสุด หรือหากมีการดำเนินงานไม่ครบ ๒ ปีการศึกษา ให้ใช้ข้อมูลผลการดำเนินงาน ๑ ปีการศึกษาล่าสุดก่อนการประเมิน)

๖. รายละเอียดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินภายใต้ภารกิจของสถานศึกษา โดยกำหนด ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินบนพื้นฐานที่ทุกสถานศึกษาต้องมีและปฏิบัติได้ ซึ่งสามารถชี้ผลลัพธ์และผลกระทบได้ดี และมีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายใน

ตัวบ่งชี้พื้นฐานประกอบด้วย ๘ ตัวบ่งชี้ (ค่าน้ำหนัก ๘๐ คะแนน) คือ

ตัวบ่งชี้ที่	ชื่อตัวบ่งชี้	น้ำหนัก (คะแนน)
๑	ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	๑๐
๒	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	๑๐
๓	ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	๑๐
๔	ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น	๑๐
๕	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	๒๐
๖	ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	๑๐
๗	ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา	๕
๘	พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด	๕

ตัวบ่งชี้ที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
น้ำหนัก ๑๐ คะแนน

คำอธิบาย

ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี หมายถึง ผู้เรียนที่มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย และผู้เรียนที่มีสุขภาพจิตดี

ประกอบด้วย ๒ ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่	ชื่อตัวบ่งชี้	น้ำหนัก (คะแนน)
๑.๑	ผู้เรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงตามวัย รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย	๕
๑.๒	ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ	๕

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ ผู้เรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงตามวัย รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย
น้ำหนัก ๕ คะแนน (เชิงปริมาณ ๔ คะแนน และพัฒนาการ ๑ คะแนน)

คำอธิบาย

ผู้เรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงตามวัย รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย หมายถึง ผู้เรียนที่ดูแลสุขภาพของตนเองและได้รับการตรวจสุขภาพ จากเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครของกระทรวง

สาธารณสุขหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสาธารณสุข และผู้เรียนที่ลด ละ เลิกจากปัญหา ยาเสพติด และ สิ่งมอมเมา เช่น สุรา บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น

๑) เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (๔ คะแนน)

(๑.๑) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการตรวจสอบสุขภาพและมีพัฒนาการด้านสุขภาพดีขึ้น

(๑.๒) ร้อยละของผู้เรียนที่ลด ละ เลิกจากปัญหาทางเพศ ยาเสพติด และสิ่งมอมเมา เช่น สุรา บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เกม เป็นต้น

วิธีการคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนผู้เรียนที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา (๑.๑) และ (๑.๒)}}{\text{จำนวนผู้เรียนทั้งหมด}} \times 100$$

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ กำหนดร้อยละ 100 เท่ากับ ๔ คะแนน

$$\frac{\text{ร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา (๑.๑) และ (๑.๒)}}{100} \times 4$$

๒) เกณฑ์การพิจารณาพัฒนาการ (๑ คะแนน)

สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยร้อยละของปีการศึกษาต่ำสุดอยู่ในระดับดีมาก (ตั้งแต่ร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป) หรือ มีค่าเฉลี่ยร้อยละของปีการศึกษาต่ำสุดสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมาให้นับว่าสถานศึกษามีพัฒนาการ (๑ คะแนน)

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- ๑) ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- ๒) ข้อมูลบันทึกสุขภาพประจำปี จากเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครของกระทรวงสาธารณสุข หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสาธารณสุข
- ๓) บัตรตรวจสอบสุขภาพนักศึกษา
- ๔) ข้อมูลบันทึกสุขภาพด้านพฤติกรรมด้านการใช้สารเสพติด
- ๕) ผลการสังเกตสุขภาพของผู้เรียน
- ๖) ผลการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ

น้ำหนัก ๕ คะแนน (เชิงปริมาณ ๒ คะแนน และเชิงคุณภาพ ๓ คะแนน)

คำอธิบาย

ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ หมายถึง ผู้เรียนมีความซาบซึ้งในคุณค่า อารมณ์ ความรู้สึกในสิ่งที่ดีงาม ไพเราะ น่ารื่นรมย์ พัฒนา ฝึกฝน และซึมซับจนเป็นลักษณะนิสัยและรสนิยม โดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกหลักสูตร เช่น กิจกรรมศิลปะ ดนตรีนาฏศิลป์ วรรณศิลป์ หรือนันทนาการ เป็นต้น

๑) เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (๒ คะแนน)

ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตร ด้านศิลปะ ดนตรี /นาฏศิลป์ วรรณศิลป์ หรือนันทนาการ

วิธีการคำนวณ

จำนวนผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ วรรณศิลป์ หรือนันทนาการ	X ๑๐๐
จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ กำหนดร้อยละ ๑๐๐ เท่ากับ ๒ คะแนน

ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ วรรณศิลป์ หรือนันทนาการ	X ๒
๑๐๐	

๒) เกณฑ์การพิจารณาเชิงคุณภาพ (๓ คะแนน)

พิจารณาจากกระบวนการเชิงนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาและผลงานของผู้เรียนจากองค์ประกอบ ๓ ข้อ ได้แก่

- ข้อ ๑ การกำหนดนโยบายส่งเสริมสุนทรียภาพของสถานศึกษา
- ข้อ ๒ มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA)
- ข้อ ๓ มีผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน อยู่ในระดับดีขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนน

๑ คะแนน	๒ คะแนน	๓ คะแนน
ปฏิบัติได้อย่างมีคุณภาพ ๑ ข้อ	ปฏิบัติได้อย่างมีคุณภาพ ๒ ข้อ	ปฏิบัติได้อย่างมีคุณภาพ ๓ ข้อ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- ๑) แผนปฏิบัติการประจำปี โครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา
- ๒) รายงานผลการดำเนินงานตามโครงการตามวงจรคุณภาพ PDCA
- ๓) รายงานการประเมินความพึงพอใจ

- ๔) จำนวนผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ วรรณศิลป์ หรือนันทนาการ
- ๕) ผลงานของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตร
- ๖) เอกสาร ใบประกาศเกียรติคุณ เกียรติบัตร และรางวัลต่างๆ ฯลฯ
- ๗) ผลการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
น้ำหนัก ๑๐ คะแนน

คำอธิบาย

ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ หมายถึง ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวหรือชุมชน (ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ใช้ในกรณีที่ผู้เรียนไม่ได้อยู่ในครอบครัว) เป็นนักศึกษาที่ดีของสถานศึกษาและเป็นคนดีของสังคม

ประกอบด้วย ๓ ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่	ชื่อตัวบ่งชี้	น้ำหนัก (คะแนน)
๒.๑	ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวหรือชุมชน	๔
๒.๒	ผู้เรียนเป็นนักศึกษาที่ดีของสถานศึกษา	๔
๒.๓	ผู้เรียนมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม	๒

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวหรือชุมชน
น้ำหนัก ๔ คะแนน (เชิงปริมาณ ๔ คะแนน)

คำอธิบาย

ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวหรือชุมชน หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวหรือชุมชน ตามประเด็นดังนี้

- ๑) บำรุง ดูแล กตัญญู สร้างความสุข ความสบายใจให้พ่อแม่ ผู้ปกครองตามอัตภาพ เช่น หุงข้าว ทำอาหาร เลี้ยงพ่อแม่ มีกตเวทิตา ดอกไม้ ของขวัญให้ตามเทศกาล เป็นต้น
- ๒) ช่วยทำกิจธุระ การงาน เช่น ช่วยทำความสะอาดบ้านหรืองานบ้าน ช่วยซื้อของ ช่วยกิจธุระ การงาน ที่พ่อแม่ ผู้ปกครองขอให้ช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ เป็นต้น
- ๓) สืบทอด รักษาวงศ์สกุล เช่น การไม่เสพสิ่งเสพติด ไม่ดื่มสุรา ไม่เล่นการพนัน ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง สร้างชื่อเสียงให้แก่ครอบครัว เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน เป็นต้น
- ๔) ประพฤติคนให้เหมาะสมกับความเป็นลูกที่ดี เช่น เชื่อฟังคำสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ปฏิบัติตนในโอวาทของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ไหว้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ก่อนไปและกลับจากโรงเรียน เป็นต้น
- ๕) รับผิดชอบครอบครัว เอาใจใส่ดูแล เลี้ยงดูบุตรได้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและสภาพเศรษฐกิจ
- ๖) ให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ ความถนัดและความสนใจ หรือ ให้สามารถเลือกประกอบอาชีพได้ตามความสนใจ

หมายเหตุ การเป็นสมาชิกที่ดี ให้พิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องตามบทบาทของผู้เรียนว่า ตนเองเป็นลูก หรือตนเองเป็นพ่อแม่ หรือตนเองเป็นทั้งลูกและเป็นพ่อแม่ด้วย

ตัวอย่าง

กรณีตนเองเป็นลูก พิจารณาประเด็น ๑-๔

กรณีตนเองเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง พิจารณาประเด็น ๕-๖

กรณีตนเองเป็นทั้งลูกและพ่อแม่ ผู้ปกครอง พิจารณาประเด็น ๑-๖

เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ

ร้อยละของผู้เรียนที่เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โดยแบ่งระดับคุณภาพ ออกเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ ระดับน้อย (มีการปฏิบัติสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง) ระดับค่อนข้างน้อย (มีการปฏิบัติสม่ำเสมอสัปดาห์ละ ๒ วัน) ระดับปานกลาง (มีการปฏิบัติสม่ำเสมอ สัปดาห์ละ ๓ - ๔ วัน) ระดับค่อนข้างมาก (มีการปฏิบัติสม่ำเสมอสัปดาห์ละ ๕ - ๖ วัน) และระดับมาก (มีการปฏิบัติสม่ำเสมอทุกวัน) โดยผู้เรียนที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป หมายถึง ผู้เรียนที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลการประเมินคุณลักษณะการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและชุมชน ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป

วิธีการคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนผู้เรียนที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป}}{\text{จำนวนผู้เรียนทั้งหมด}} \times 100$$

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ กำหนดร้อยละ ๑๐๐ เท่ากับ ๔ คะแนน

$$\frac{\text{ร้อยละผู้เรียนที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป}}{100} \times 4$$

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ผลจากการรวบรวมข้อมูลของสถานศึกษาในด้านคุณลักษณะของผู้เรียนที่เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและชุมชน

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ผู้เรียนเป็นนักศึกษาที่ดีของสถานศึกษา

น้ำหนัก ๔ คะแนน (เชิงปริมาณ ๒ คะแนน และเชิงคุณภาพ ๒ คะแนน)

คำอธิบาย

ผู้เรียนเป็นนักศึกษาที่ดีของสถานศึกษา หมายถึง ผู้เรียนที่มาเรียนสม่ำเสมอ มาเรียนทันเวลา และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา รวมทั้งมีคุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนที่ดี ได้แก่ สุขภาพ นอบน้อม โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมานะในการเรียน ดูแลรักษาสถานที่และสิ่งของของทั้งส่วนรวมและส่วนตัว อยู่อย่างพอเพียง รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย และยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑) เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (๒ คะแนน)

(๑.๑) ร้อยละของผู้เรียนที่ที่มาเรียนสม่ำเสมอ มาเรียนทันเวลา

(๑.๒) ร้อยละของผู้เรียนที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของสถานศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน	
วิธีการคำนวณ	
จำนวนผู้เรียนที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา ๑.๑ และ ๑.๒	X ๑๐๐
จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	
ใช้บัญญัติไตรยางค์เทียบ กำหนดร้อยละ ๑๐๐ เท่ากับ ๒ คะแนน	
ร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา ๑.๑ และ ๑.๒	X ๒
๑๐๐	

๒) เกณฑ์การพิจารณาเชิงคุณภาพ (๒ คะแนน)

พิจารณาจากคุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนที่ดีของสถานศึกษา ดังนี้

(๑) **สุขภาพ** หมายถึง เรียบร้อยอ่อนโยน กิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ อ่อนน้อม ถ่อมตน ตามสถานภาพและกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าว รุนแรง วางอำนาจ ช่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทาง แต่ในเวลาเดียวกันยังคงมีความมั่นใจในตนเอง-วางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

(๒) **รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น** หมายถึง เข้าใจความแตกต่างในความคิดเห็นของ ผู้อื่น เช่น ตั้งใจฟังเพื่อนอภิปราย เล่าประสบการณ์หน้าห้อง รายงานหน้าชั้นเรียน ไม่พูดคุยขณะที่เพื่อนพูด ฯลฯ

(๓) **ซื่อสัตย์** หมายถึง ประพฤติตรงไม่เอินเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดภัยจากรู้สึกลำเอียง หรือประพฤติตรงทั้งต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง

(๔) **ขยัน** หมายถึง ความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ รักงานที่ทำ สู้งาน อดทน ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค ความขยันต้องปฏิบัติควบคู่กับการใช้สติปัญญา แก้ปัญหาจนเกิดผลสำเร็จ

(๕) **สะอาด** หมายถึง ปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม มีความผ่องใส เป็นที่เจริญตาทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น

(๖) **ประหยัด** หมายถึง การรู้จักเก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของแต่พอควรพอประมาณ ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน รู้จักทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ของตนเองอยู่เสมอ

(๗) **รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และรักความเป็นไทย** หมายถึง มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของชาติไทย ประวัติของบุคคลสำคัญ มีความตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี ยึดมั่น ในการทำความดีตามหลักพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีความเคารพรัก ศรัทธาและเทิดทูนสถาบัน พระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นศูนย์รวมแห่งความจงรักภักดีและทรงเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนชาวไทยทั้งชาติ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย และมีความรักความภูมิใจและอ้างความเป็นไทย ฯลฯ

(๘) ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หมายถึง มีความรู้ ความเข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน มีความยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฯลฯ

(๙) กตัญญูกตเวที หมายถึง ดูแลเอาใจใส่พ่อแม่ บุพการี บุคคลในครอบครัว ครูและผู้มีพระคุณ ด้วยความยินดีและเต็มใจอย่างต่อเนื่อง

(๑๐) สามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพียง กลมเกลียว ประองตองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงาน ให้บรรลุผลตามที่ต้องการ เกิดงานการอย่างสร้างสรรค์ ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอาัดเอาเปรียบกัน ยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด หลากหลายในเรื่องเชื้อชาติ วัฒนธรรม ความเชื่อ พร้อมที่จะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ ความกลมเกลียวในลักษณะเช่นนี้ เรียกอีกอย่างว่า ความสมานฉันท์ รัฐบาลของตน ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลังช่วยเหลือเกื้อกูลกันเพื่อให้การงานสำเร็จลุล่วง

(๑๑) มีวินัย หมายถึง การยึดมั่นในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและข้อปฏิบัติ ของสถานศึกษา สถาบัน / องค์กร / สังคมและประเทศ ทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อสังคม

เกณฑ์การให้คะแนน

๐ คะแนน	๑ คะแนน	๒ คะแนน
ผู้เรียนส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๐ มีคุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนที่ดี ๑-๔ ข้อ	ผู้เรียนส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๐ มีคุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนที่ดี ๕-๘ ข้อ	ผู้เรียนส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๐ มีคุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนที่ดี ๙-๑๑ ข้อ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑) ข้อมูลสถิติของสถานศึกษา ได้แก่ จำนวนการขาดเรียน จำนวนการทะเลาะวิวาท จำนวนการผิดระเบียบของสถานศึกษา สถิติของหายในสถานศึกษา ปัญหาการปกครอง เป็นต้น

๒) จำนวนผู้เรียนตามเกณฑ์การพิจารณาจากสมุดบันทึกของครู สมุดบันทึกความดี

๓) ผลงานของผู้เรียนทั้งในและนอกหลักสูตร

๔) ผลการสังเกตและการสัมภาษณ์ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๓ ผู้เรียนมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

น้ำหนัก ๒ คะแนน (เชิงปริมาณ ๒ คะแนน)

คำอธิบาย

ผู้เรียนมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม หมายถึง ผู้เรียนให้การช่วยเหลือผู้อื่นหรือส่วนรวม ที่แสดงถึงความรับผิดชอบในฐานะสมาชิกของสังคม โดยการบำเพ็ญประโยชน์ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีตามโอกาสอันควร และควรปฏิบัติอยู่ตลอดเวลาจนเป็นนิสัย เช่น การช่วยเหลืองานสถานศึกษา-ช่วยทำความสะอาดสถานที่ที่เป็นของส่วนรวม ดูแลผู้สูงอายุ เก็บขยะ ทำความสะอาดบริเวณวัด พัฒนาชุมชนแออัด เป็นต้น

เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ

ร้อยละของผู้เรียนที่ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยผ่านกระบวนการคิด วางแผน กำหนดกิจกรรม และดำเนินการโดยสถานศึกษาหรือผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

วิธีการคำนวณ

จำนวนผู้เรียนที่ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ทั้งในและนอกสถานศึกษา	X ๑๐๐
จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ กำหนดร้อยละ ๑๐๐ เท่ากับ ๒ คะแนน

ร้อยละของผู้เรียนที่ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ทั้งในและนอกสถานศึกษา	X ๒
๑๐๐	

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- ๑) แผนปฏิบัติการประจำปี และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- ๒) แผนการจัดการเรียนรู้ของครูและการมอบหมายงานที่เกี่ยวข้อง
- ๓) ข้อมูลเอกสาร หลักฐาน ร่องรอย การเข้าร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมของผู้เรียน เช่น กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กิจกรรมลูกเสือ อ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมชุมนุม ชมรม เป็นต้น
  - ๔) สมุดบันทึกความดีของผู้เรียน
  - ๕) ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
น้ำหนัก ๑๐ คะแนน

คำอธิบาย

ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง หมายถึง ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่าน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ และผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา

ประกอบด้วย ๒ ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่	ชื่อตัวบ่งชี้	น้ำหนัก (คะแนน)
๓.๑	ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	๕
๓.๒	ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา	๕

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
น้ำหนัก ๕ คะแนน (เชิงปริมาณ ๕ คะแนน)

คำอธิบาย

ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการแสวงหาข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดเห็น จินตนาการ ฯลฯ ที่บันทึกไว้ในเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ แผ่นศิลา ไบลาน ป้ายโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ โดยการอ่านการดู การฟัง และการเขียน

เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ

ร้อยละของผู้เรียนที่มีการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอจากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

วิธีการคำนวณ	
จำนวนผู้เรียนที่มีการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอจากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง	X ๑๐๐
จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	
เกณฑ์การให้คะแนน	
ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ กำหนดร้อยละ ๑๐๐ เท่ากับ ๕ คะแนน	
ร้อยละของผู้เรียนที่มีการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอจากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง	X ๕
๑๐๐	

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- ๑) แบบบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน
- ๒) แผนการจัดการเรียนรู้ของครูและการมอบหมายงานที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน การเขียน การดู การฟัง และการพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน
- ๓) ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการค้นคว้าประกอบการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
- ๔) ข้อมูลการใช้ห้องสมุดของผู้เรียน และข้อมูลการสืบค้นโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- ๕) ผลการสังเกตและการสัมภาษณ์ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา
 น้ำหนัก ๕ คะแนน (เชิงปริมาณ ๕ คะแนน)

คำอธิบาย

ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา หมายถึง ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา โดยผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริงและมีส่วนร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมนั้น ซึ่งสามารถร่วมกิจกรรมได้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ

ร้อยละของผู้เรียนที่เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษาจากการดู การฟัง การลงมือปฏิบัติ การทัศนศึกษา ตามเกณฑ์ของสถานศึกษา และจากข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีการคำนวณ	
จำนวนผู้เรียนที่เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นโดยเน้นการเรียนรู้ จากประสบการณ์ตรงใน <u>ระดับดีขึ้นไป</u> ตามเกณฑ์การพิจารณา	X ๑๐๐
จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	
เกณฑ์การให้คะแนน	
ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ กำหนดร้อยละ ๑๐๐ เท่ากับ ๕ คะแนน	
ร้อยละของผู้เรียนที่เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นโดยเน้นการเรียนรู้ จากประสบการณ์ตรงใน <u>ระดับดีขึ้นไป</u> ตามเกณฑ์การพิจารณา	X ๕
๑๐๐	

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. ปฏิทินกิจกรรมประจำปีของสถานศึกษา
๒. แผนการจัดการเรียนรู้ของครูและการมอบหมายงานที่เกี่ยวข้อง
๓. ข้อมูลการดำเนินกิจกรรม เทศกาล ประเพณี วันสำคัญต่าง ๆ การทัศนศึกษา
๔. รายงานสรุปผลการจัดกิจกรรมหรือผลการประเมินการจัดกิจกรรม
๕. ข้อมูลการบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และแบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๖. ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการทำกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
๗. ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น
 น้ำหนัก ๑๐ คะแนน

คำอธิบาย

ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น หมายถึง ผู้เรียนที่มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดเป็นระบบ และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคม

ประกอบด้วย ๒ ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่	ชื่อตัวบ่งชี้	น้ำหนัก (คะแนน)
๔.๑	ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิด	๕
๔.๒	ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม	๕

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิด
 น้ำหนัก ๕ คะแนน

คำอธิบาย

ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิด หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเป็นระบบ ที่นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจและแก้ปัญหาของตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ

ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถด้านการคิด และข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีการคำนวณ	
จำนวนผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถด้านการคิด ตามเกณฑ์การพิจารณา	X ๑๐๐

จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	
เกณฑ์การให้คะแนน	
ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ กำหนดร้อยละ ๑๐๐ เท่ากับ ๕ คะแนน	
ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านการประเมินความสามารถด้านการคิด ตามเกณฑ์การพิจารณา	X ๕

๑๐๐	

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- ๑) ข้อมูลการบันทึกจำนวนผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถด้านการคิด
- ๒) ผลการสังเกตและการสัมภาษณ์ผู้เรียนจากการประเมินคุณภาพภายนอก

- ๓) แผนการสอนของครู
- ๔) ผลงานจากการทำโครงการ

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๒ ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม
น้ำหนัก ๕ คะแนน (เชิงปริมาณ ๕ คะแนน)

คำอธิบาย

ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นสมรรถนะและมีความสามารถในการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น และเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ตามที่กำหนด

เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ

ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม และข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีการคำนวณ	
จำนวนผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถในการปรับตัว เข้ากับสังคมตามเกณฑ์การพิจารณา	X ๑๐๐
----- จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	
เกณฑ์การให้คะแนน	
ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ กำหนดร้อยละ ๑๐๐ เท่ากับ ๕ คะแนน	
ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านการประเมินความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม ตามเกณฑ์การพิจารณา	X ๕
----- ๑๐๐	

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- ๑) ข้อมูลการบันทึกจำนวนผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ๒) ผลการสังเกตและการสัมภาษณ์ผู้เรียนตามระดับชั้นจากการประเมินคุณภาพภายนอก

ตัวบ่งชี้ที่ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

น้ำหนัก ๒๐ คะแนน

ประกอบด้วย ๓ ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่	ชื่อตัวบ่งชี้	น้ำหนัก (คะแนน)
๕.๑	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนการศึกษาพื้นฐาน	๑๐
๕.๒	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน การศึกษาต่อเนื่องที่สามารถจบการศึกษาตามหลักสูตร/โครงการ	๕
๕.๓	ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้ประโยชน์	๕

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนการศึกษาพื้นฐาน

คำอธิบาย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีและมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี หมายถึง ร้อยละของผู้เรียนที่ได้คะแนน ผลการทดสอบ (N-NET) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) มากกว่าขีดจำกัดล่างของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

ขีดจำกัดล่าง หมายถึง คะแนนต่ำสุดของคะแนนเฉลี่ยแต่ละชั้นและวิชา

โดยค่าขีดจำกัดล่าง คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\bar{X} - \frac{(2.58 \times SD.)}{\sqrt{n}}$$

$\bar{X}$ คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนในวิชาและชั้นที่สอบ N-NET

SD คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n คือ จำนวนผู้เข้าสอบในแต่ละวิชาและชั้นที่สอบ N-NET

หมายเหตุ จำนวนผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี (จำนวนผู้เรียนที่ได้คะแนนผลการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (N-NET)) มากกว่าขีดจำกัดล่างของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายในทุกวิชา) **สมศ.จะเป็นผู้ดำเนินการให้ตามโปรแกรมการคำนวณ**

พัฒนาการทางการเรียนรู้ หมายถึง สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา ประกอบด้วย ๕ ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่	ชื่อตัวบ่งชี้	น้ำหนักจากผลสัมฤทธิ์ (คะแนน)	น้ำหนักจากคะแนนพัฒนาการ (คะแนน)	น้ำหนักรวม (คะแนน)
๕.๑.๑	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทักษะการเรียนรู้ ในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	๒.๐	๐.๕	๑.๕
๕.๑.๒	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ <u>ความรู้พื้นฐาน</u> ในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	๒.๐	๐.๕	๑.๕
๕.๑.๓	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ <u>การประกอบอาชีพ</u> ในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	๒.๐	๐.๕	๑.๕
๕.๑.๔	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ <u>ทักษะการดำเนินชีวิต</u> ในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	๒.๐	๐.๕	๑.๕
๕.๑.๕	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ <u>การพัฒนาสังคม</u> ในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	๒.๐	๐.๕	๑.๕

หมายเหตุ กรณีที่ยังไม่มีผลคะแนนการทดสอบ (N-NET) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ให้ใช้คะแนนสอบปลายภาคของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

น้ำหนักตัวบ่งชี้ละ ๒ คะแนน (เชิงปริมาณ ๑.๕ คะแนน และเชิงพัฒนาการ ๐.๕ คะแนน) โดยมีวิธีการคำนวณผลสัมฤทธิ์ และเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการในแต่ละตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้

วิธีการคำนวณผลสัมฤทธิ์ (ตัวบ่งชี้ละ ๑.๕ คะแนน)

$$\frac{\text{จำนวนผู้เรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบ (N-NET) ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้สูงกว่าขีดจำกัดล่างของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบ}}{\text{จำนวนผู้เรียนทั้งหมดของสถานศึกษา}} \times 100$$

เกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการ (ตัวบ่งชี้ละ ๐.๕ คะแนน)

การพัฒนาการ	คะแนนที่ได้
สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบ(N-NET)ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้สูงกว่าขีดจำกัดล่างของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบสูงขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา	๐.๕
สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบ(N-NET)ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้สูงกว่าขีดจำกัดล่างของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบคงที่หรือเท่ากับค่าเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา	๐.๒๕
สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบ(N-NET)ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้สูงกว่าขีดจำกัดล่างของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา	๐

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ผลการทดสอบ (N - Net) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับดี ในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาต่อเนื่องตามหลักสูตร/โครงการ
น้ำหนัก ๕ คะแนน

คำอธิบาย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องที่สามารถจบการศึกษาตามหลักสูตร/โครงการ หมายถึง ผู้เรียนหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องในแต่ละหลักสูตร/โครงการ (เฉพาะที่มีระยะเวลาเรียนตั้งแต่ ๔๐ ชั่วโมงขึ้นไป) ที่จบการศึกษาตามหลักสูตร/โครงการที่กำหนด

วิธีการคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนผู้เรียนหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่จบการศึกษาตามหลักสูตร/โครงการ}}{\text{จำนวนผู้เรียนหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องทั้งหมดของสถานศึกษา}} \times 100$$

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ กำหนดร้อยละ ๑๐๐ เท่ากับ ๕ คะแนน

$$\frac{\text{จำนวนผู้เรียนหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่จบการศึกษาตามหลักสูตร/โครงการ}}{100} \times 5$$

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- ๑) รายงานผลการศึกษา
- ๒) ผลงาน/ชิ้นงาน
- ๓) รายงานผลการจัดกิจกรรม/โครงการ

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๓ ผู้สำเร็จการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้ประโยชน์
น้ำหนัก ๕ คะแนน

คำอธิบาย

การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ หมายถึง ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาต่อเนื่อง (เฉพาะหลักสูตร /โครงการที่มีระยะเวลาเรียนตั้งแต่ ๔๐ ชั่วโมงขึ้นไป) ไปใช้ประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม เช่น นำความรู้ไปพัฒนาหรือประกอบอาชีพ เปลี่ยนอาชีพ ซึ่งก่อให้เกิดรายได้หรือลดรายจ่าย หรือนำความรู้ ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม เป็นต้น

วิธีการคำนวณ

ผู้สำเร็จการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ โดยไม่นับซ้ำ แม้ว่าจะนำไปใช้หลายครั้งโดยมีวิธีคำนวณ ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้ประโยชน์}}{\text{จำนวนผู้เรียนหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องทั้งหมดของสถานศึกษา}} \times 100$$

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้บัญญัติไตรยางค์เทียบ กำหนดร้อยละ 100 เท่ากับ 5 คะแนน

$$\frac{\text{ร้อยละผู้สำเร็จการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้ประโยชน์}}{100} \times 5$$

เอกสารประกอบการพิจารณา

- ๑) เอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์ที่แสดงถึงการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์
- ๒) ผลงาน/ชิ้นงานที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน
- ๓) รายงานผลจากการดำเนินกิจกรรม/โครงการ
- ๔) การสังเกต
- ๕) การสัมภาษณ์

ตัวบ่งชี้ที่ ๖ ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
น้ำหนัก 10 คะแนน

คำอธิบาย

ประสิทธิภาพของ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๒ กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู
น้ำหนัก ๕ คะแนน

คำอธิบาย

กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง ครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน ๘ ข้อ ดังนี้

- ๑) การกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้ ทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- ๒) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน
- ๓) การออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย
- ๔) การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้
- ๕) การจัดเตรียมและใช้สื่อที่เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอน
- ๖) การประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วย วิธีที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน รวมทั้งการวางเงื่อนไขให้ผู้เรียนประเมินความก้าวหน้าของตนเองและนำมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง
- ๗) การวิเคราะห์ผลการประเมินและนำมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน
- ๘) การศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เกณฑ์การพิจารณา

พิจารณาจากผลการดำเนินการของครู ตามข้อ ๑-๘

เกณฑ์การให้คะแนน

๑ คะแนน	๒ คะแนน	๓ คะแนน	๔ คะแนน	๕ คะแนน
ครูต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ที่มีคุณลักษณะครบตามเกณฑ์พิจารณา ทั้ง ๘ ข้อ	ครูตั้งแต่ร้อยละ ๕๐ - ๕๙ ที่มีคุณลักษณะครบตามเกณฑ์พิจารณา ทั้ง ๘ ข้อ	ครูตั้งแต่ร้อยละ ๖๐ - ๗๔ ที่มีคุณลักษณะครบตามเกณฑ์พิจารณา ทั้ง ๘ ข้อ	ครูตั้งแต่ร้อยละ ๗๕ - ๘๙ ที่มีคุณลักษณะครบตามเกณฑ์พิจารณา ทั้ง ๘ ข้อ	ครูตั้งแต่ร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป ที่มีคุณลักษณะครบตามเกณฑ์พิจารณา ทั้ง ๘ ข้อ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- ๑) เอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการดำเนินการของครูตามข้อ ๑-๘
- ๒) แผนงาน แผนการจัดการเรียนรู้ โครงการ กิจกรรม ที่ครูดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ๓) ข้อมูลจากการนิเทศ กำกับติดตามการดำเนินงานของครูตามข้อ ๑-๘
- ๔) สรุปรายงานผลการปฏิบัติงาน

๕) ผลการสังเกตและการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ ๗ ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา
น้ำหนัก ๕ คะแนน (เชิงคุณภาพ ๕ คะแนน)

คำอธิบาย

ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ยั่งยืนและต่อเนื่อง

เกณฑ์การพิจารณาเชิงคุณภาพ

พิจารณาจากผลการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษา จำนวน ๔ ข้อ ดังนี้

ข้อที่ ๑ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามบทบาท หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา(๒ คะแนน)

คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการตามมาตรา ๓๙ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ดังนี้

๑) ด้านวิชาการ ประกอบด้วยภาระหน้าที่ ๑๗ ข้อ คือ

- (๑) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- (๒) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- (๓) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- (๔) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- (๕) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (๖) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- (๗) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- (๘) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- (๙) การนิเทศการศึกษา
- (๑๐) การแนะแนว
- (๑๑) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- (๑๒) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- (๑๓) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- (๑๔) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์
หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- (๑๕) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- (๑๖) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- (๑๗) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๒) ด้านงบประมาณ ประกอบด้วยภาระหน้าที่ ๑๗ ข้อ คือ

- (๑) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอสำนักงาน กศน.
จังหวัดและสำนักงาน กศน. ตามลำดับ
- (๒) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ

- (๓) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- (๔) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- (๕) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- (๖) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
- (๗) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- (๘) การวางแผนพัสดุ
- (๙) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- (๑๐) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- (๑๑) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- (๑๒) การเบิกเงินจากสำนักงาน กศน.จังหวัด
- (๑๓) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- (๑๔) การนำเงินส่งคลังผ่านสำนักงาน กศน.จังหวัด
- (๑๕) การจัดทำบัญชีการเงิน
- (๑๖) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- (๑๗) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

๓) ด้านการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วยภาระหน้าที่ ๑๕ ข้อ คือ

- (๑) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
- (๒) การลาป่วย ลากิจ ลาพักผ่อน
- (๓) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- (๔) การให้ข้อมูลในการดำเนินการทางวินัย
- (๕) การให้ความร่วมมือในการสืบข้อเท็จจริง
- (๖) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- (๗) ดำเนินการเบื้องต้นเกี่ยวกับการออกจากราชการของบุคลากร
- (๘) การจัดทำฐานข้อมูลบุคลากร
- (๙) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- (๑๐) การส่งเสริมการประเมินวิทยะฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (๑๑) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- (๑๒) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- (๑๓) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (๑๔) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
- (๑๕) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

๔) ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วยภาระหน้าที่ ๑๘ ข้อ คือ

- (๑) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- (๒) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

- (๓) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- (๔) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- (๕) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- (๖) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- (๗) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- (๘) การดำเนินงานธุรการ
- (๙) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- (๑๐) การรับนักศึกษา
- (๑๑) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
- (๑๒) การทัศนศึกษา
- (๑๓) งานกิจการนักศึกษา
- (๑๔) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- (๑๕) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- (๑๖) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
- (๑๗) การรายงานผลการปฏิบัติงาน
- (๑๘) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการสถานศึกษาทั้ง ๔ ด้าน โดยยึดหลักค วามคุ้มค่า คือการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม รมณรงคิ์ให้บุคลากร มีความประหยัดใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า และรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

เกณฑ์การให้คะแนน

๐.๕ คะแนน	๑ คะแนน	๑.๕ คะแนน	๒ คะแนน
ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการในทุกด้าน ได้น้อย ตั้งแต่ร้อยละ ๖๐-๖๙	ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการในทุกด้าน ได้น้อย ตั้งแต่ร้อยละ ๗๐-๗๙	ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการในทุกด้าน ได้น้อย ตั้งแต่ร้อยละ ๘๐-๘๙	ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการในทุกด้าน ได้ตั้งแต่ ร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป

หมายเหตุ สำหรับหน่วยงานในสังกัดอื่นที่นอกเหนือจาก สพฐ . ให้ปรับเทียบเคียงการดำเนินงานตามเกณฑ์การพิจารณา

ข้อมูลประกอบการพิจารณา ข้อที่ ๑

- (๑) แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีเป้าหมาย พันธกิจ วิสัยทัศน์ที่ครอบคลุมการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน
- (๒) แผนปฏิบัติงานประจำปีที่สุดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของแต่ละปี
- (๓) ปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีที่สุดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของแต่ละปี
- (๔) รายงานการประชุมที่แสดงถึงการนำผลจากการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา หรือ คณะกรรมการบริหารอื่นๆ เช่น คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เป็นต้น มาสื่อสารกับบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

(๕) แผนงาน /โครงการ /กิจกรรม ที่สอดคล้องกับที่ระบุไว้ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
แต่ละปี

(๖) สรุปแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สรุปให้เห็นถึงผลของการจัดกิจกรรมว่าบรรลุตามเป้าหมาย
และตัวชี้วัดความสำเร็จตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

(๗) สรุปผลประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

(๘) วารสาร/จูลสาร หรือสื่ออื่นๆ ที่มีการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสถานศึกษาไปสู่
ผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๙) สารสนเทศของสถานศึกษาที่แสดงถึงข้อมูลในภาพรวมของการบริหารจัดการในด้านวิชาการ
ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

(๑๐) ผลการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาด้านการบริหารจัดการและการพัฒนา
สถานศึกษา

(๑๑) ผลจากการสังเกตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

(๑๒) ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อที่ ๒ ประสิทธิภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา (๑ คะแนน)

คือ การได้มาของคณะกรรมการสถานศึกษาและการปฏิบัติหน้าที่ตามคู่มือการสรรหาและการ
แต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงาน กศน. ดังนี้

(๑) องค์ประกอบและการได้มาของคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

(๒) คณะกรรมการสถานศึกษากำหนดเอกลักษณ์ นโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา

(๓) คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

(๔) คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับ
ความต้องการของท้องถิ่น

(๕) คณะกรรมการสถานศึกษากำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

(๘) คณะกรรมการสถานศึกษาเสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้าน
งบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา

(๙) คณะกรรมการสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากร
ภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี
ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชาติ

(๑๐) คณะกรรมการสถานศึกษาเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจน
ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมี
ส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

(๑๑) คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของ
สถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน

(๑๒) คณะกรรมการสถานศึกษาแต่งตั้งที่ปรึกษาและ /หรือคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินงานตาม
ระเบียบ

(๑๓) คณะกรรมการสถานศึกษาให้ผู้บริหาร สถานศึกษารายงานผลการประชุมต่อผู้บังคับบัญชาเหนือ
ขึ้นไปชั้นหนึ่งภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่มีการประชุมอย่างน้อยปีละ ๕ ครั้ง

(๑๔) คณะกรรมการสถานศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕ รับทราบและพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

๑ คะแนน	๒ คะแนน	๓ คะแนน	๔ คะแนน	๕ คะแนน
ดำเนินการได้ต่ำกว่า ๘ ข้อ	ดำเนินการได้ ๘-๙ ข้อ	ดำเนินการได้ ๑๐-๑๑ ข้อ	ดำเนินการได้ ๑๒-๑๓ ข้อ	ดำเนินการได้ครบถ้วน ๑๔ ข้อ

การคิดคะแนนถ่วงน้ำหนัก

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้}}{๕} \times ๑ = \text{คะแนนถ่วงน้ำหนัก}$$

ตามเกณฑ์การพิจารณาข้อที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา ข้อที่ ๒

- ๑) เอกสาร /หลักฐาน ที่แสดงรายละเอียดการกำหนดหรือทบทวนนโยบายการกำกับดูแลสถานศึกษา รวมทั้งทบทวนกรอบทิศทางการทำงานของสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา
- ๒) เอกสาร/หลักฐาน ที่แสดงรายละเอียดการดำเนินการตามระบบการกำกับดูแลสถานศึกษา โดยมีเอกสาร /หลักฐาน /รายงานหรือบันทึกการประชุมที่แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้มีกระบวนการที่เป็นรูปธรรมในการจัดการเพื่อให้เกิดการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา
- ๓) เอกสาร/หลักฐาน ที่แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการสถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานสำคัญ เช่น ระบบในด้านนโยบายและแผน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการเงินและงบประมาณ โดยเฉพาะการดำเนินงานตามภารกิจหลักของสถานศึกษาที่เป็นมติของคณะกรรมการสถานศึกษา
- ๔) เอกสาร/หลักฐาน ที่แสดงให้เห็นถึงนโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษาที่กำหนดให้มีระบบการประเมินตนเอง และมีการดำเนินงานตามระบบนั้น
- ๕) รายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา
- ๖) รายงานการสังเคราะห์มติ /นโยบาย รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษา
- ๗) ผลการสำรวจความพึงพอใจเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสถานศึกษาจากคณะกรรมการสถานศึกษา
- ๘) ผลการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อที่ ๓ บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (๒ คะแนน)

คือ สถานศึกษามีบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ดังต่อไปนี้

- ๑) มีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ

ความสะอาด ถูกสุขลักษณะ หมายถึง การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้สะอาด ถูกสุขลักษณะ ตามมาตรฐานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้อยู่อาศัยในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม เอื้อต่อการมีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี เช่น ไม่มีแหล่งน้ำขัง มีการจัดเก็บขยะที่ถูกสุขลักษณะ ไม่มี แหล่งอาศัยของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคต่างๆ เป็นต้น

๒) มีความปลอดภัย

ความปลอดภัย หมายถึง การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย และการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ หรือทรัพยากรอื่นๆ ของสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพที่ดี ใช้การได้ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้เรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา

๓) มีความสวยงาม

ความสวยงาม หมายถึง การจัดสภาพภูมิทัศน์ของสถานศึกษาให้สวยงามเป็นที่น่ารื่นรมย์แก่ผู้ที่อยู่ในสถานศึกษาและผู้เข้ามาพบเห็น รวมทั้งมีบรรยากาศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ การทำกิจกรรมตามสภาพและบริบทของแต่ละสถานศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

๐.๕ คะแนน	๑ คะแนน	๒ คะแนน
สถานศึกษาดำเนินการ ได้ ๑ ข้อ	สถานศึกษาดำเนินการ ได้ ๒ ข้อ	สถานศึกษาดำเนินการ ได้ทั้ง ๓ ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนรวมตัวบ่งชี้ที่ ๗

คะแนนรวม = $\text{คะแนนตามเกณฑ์การพิจารณาข้อที่ ๑} + \text{คะแนนถ่วงน้ำหนักตามเกณฑ์การพิจารณาข้อที่ ๒} + \text{คะแนนตามเกณฑ์การพิจารณาข้อที่ ๓}$

หมายเหตุ การประเมินบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ให้พิจารณาจากบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลหรือสถานศึกษาอื่นที่มีการจัดการเรียนการสอนในอำเภอนั้นๆ

ตัวบ่งชี้ที่ ๘ พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด
น้ำหนัก ๕ คะแนน (เชิงปริมาณ ๒.๕ คะแนน และพัฒนาการ ๒.๕ คะแนน)

คำอธิบาย

พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายใน โดยสถานศึกษาและต้นสังกัด หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงที่ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อที่ ๑๔ ระบุว่า “กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ” ที่ยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งนี้ สถานศึกษาจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่ครอบคลุมตัวบ่งชี้ตามกฎกระทรวงฯ ซึ่งผลการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัดจะสามารถสะท้อนประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษาได้ ดังนั้น ในการประเมินตัวบ่งชี้นี้จะใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในโดยต้นสังกัด ไม่ต้องทำการประเมินใหม่ โดยมีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ครูและบุคลากรทางการศึกษา หลักสูตร / ตำรา วิธีการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการศึกษา)

๒. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๓. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
๔. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
๕. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
๖. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
๗. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
๘. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๑.เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (๒.๕ คะแนน)

ใช้คะแนนของผลการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการ ศึกษาของสถานศึกษาจากต้นสังกัด ๑ ปีล่าสุด

หมายเหตุ หากสถานศึกษาไม่มีข้อมูลผลการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากต้นสังกัด จะได้คะแนนเท่ากับ ๐ คะแนน

การคิดคะแนนถ่วงน้ำหนัก

$\frac{\text{คะแนนที่ได้}^*}{๕}$	X ๒.๕	= คะแนนถ่วงน้ำหนักตามเกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ
----------------------------------	-------	--

คะแนนที่ได้ * หมายถึง คะแนนของผลการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากต้นสังกัด ๑ ปีล่าสุด (จากคะแนนเต็ม ๕ คะแนน)

๒. เกณฑ์การพิจารณาพัฒนาการ (๒.๕ คะแนน)

ใช้คะแนนผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ๓ ปีย้อนหลัง
เกณฑ์การให้คะแนน

พัฒนาการ	คะแนนที่ได้
คะแนนผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง	๒
คะแนนผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาคงที่หรือขึ้นลง	๑
คะแนนผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่อง	๐

หมายเหตุ หากสถานศึกษาคงคะแนนอยู่ในช่วงระดับคุณภาพดีมาก (๔.๕๐-๕.๐๐ จากคะแนนเต็ม ๕) ในแต่ละปีจะได้ ๒ คะแนน

การคิดคะแนนถ่วงน้ำหนัก

$\frac{\text{คะแนนที่ได้}}{๒}$	X ๒.๕	= คะแนนถ่วงน้ำหนักตามเกณฑ์การพิจารณาพัฒนาการ
--------------------------------	-------	--

เกณฑ์การให้คะแนนรวมตัวบ่งชี้ที่ ๘

คะแนนรวมของตัวบ่งชี้ที่ ๘ =

คะแนนถ่วงน้ำหนักตามเกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ + คะแนนถ่วงน้ำหนักตามเกณฑ์การพิจารณาพัฒนาการ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. รายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
๒. ผลการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์

กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลผลิตตามปรัชญา ปณิธาน /วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของ การจัดตั้ง สถานศึกษา รวมถึงความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสถานศึกษา โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่	ชื่อตัวบ่งชี้	น้ำหนัก (คะแนน)
๙	ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา	๕
๑๐	ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา	๕

ตัวบ่งชี้ที่ ๙ ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา

น้ำหนัก ๕ คะแนน (เชิงคุณภาพ ๕ คะแนน)

คำอธิบาย

ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา หมายถึง ผลลัพธ์หรือผลการดำเนินงานตามปรัชญา ปณิธาน /วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษาซึ่งกำหนดไว้เป็นข้อมูลเบื้องต้นและเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด ที่กำหนดเป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษา โดย สมศ.จะประเมินตามอัตลักษณ์ที่สถานศึกษากำหนด

เกณฑ์การพิจารณาเชิงคุณภาพ

๑) ผู้บริหาร ครู บุคลากร ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติงานโดยระบุเป้าหมายและกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน /วิสัยทัศน์ และพันธกิจการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

๒) มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของ ผู้เรียน และบุคลากรในการปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่กำหนดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และบุคลากรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ

๓) มีการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๔) ผลการดำเนินงานบรรลุตามปรัชญา ปณิธาน /วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถานศึกษา และเกิดผลกระทบที่ดีต่อชุมชน ท้องถิ่น

๕) ผู้เรียนร้อยละ ๗๕ ขึ้นไปมีอัตลักษณ์ตามปรัชญา ปณิธาน /วิสัยทัศน์ และพันธกิจด้านผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด และเป็นที่ยอมรับของชุมชน ท้องถิ่น

เกณฑ์การให้คะแนน

๑ คะแนน	๒ คะแนน	๓ คะแนน	๔ คะแนน	๕ คะแนน
ปฏิบัติ ได้อย่างมีคุณภาพ ๑ ข้อ	ปฏิบัติ ได้อย่างมีคุณภาพ ๒ ข้อ	ปฏิบัติ ได้อย่างมีคุณภาพ ๓ ข้อ	ปฏิบัติ ได้อย่างมีคุณภาพ ๔ ข้อ	ปฏิบัติ ได้อย่างมีคุณภาพ ๕ ข้อ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- ๑) ปรัชญา ปณิธาน /วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา รวมทั้งแผนกลยุทธ์และแผนการปฏิบัติงานประจำปีของของสถานศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา
- ๒) แผนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในด้านต่างๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา
- ๓) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานและผลสำเร็จของการดำเนินงานที่สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน /วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา
- ๔) หลักฐานการได้รับการยอมรับ การได้รับรางวัล หรือการได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดีในการขับเคลื่อนอัตลักษณ์ เช่น โล่รางวัล ใบประกาศเกียรติคุณ เกียรติบัตร หนังสือเชิดชูเกียรติ เป็นต้น
- ๕) ผลการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐ ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของ สถานศึกษา
น้ำหนัก ๕ คะแนน (เชิงคุณภาพ ๕ คะแนน)

คำอธิบาย

ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา หมายถึง ผลการดำเนินงานตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ซึ่งเป็นผลลัพธ์จากการดำเนินงานของสถานศึกษานั้นๆ เช่น สถานศึกษาที่เน้นทางด้านกีฬา วิทยุทศ สองภาษา สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม และด้านวิชาการ เป็นต้น

เกณฑ์การพิจารณาเชิงคุณภาพ

๑. ผู้บริหาร ครู บุคลากร ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดเน้น จุดเด่น หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะของสถานศึกษา รวมทั้งกำหนดแผนปฏิบัติงานโดยระบุเป้าหมายและกลยุทธ์การดำเนินงาน โดยได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา
๒. มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และบุคลากรในการปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่กำหนดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และบุคลากรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
๓. มีการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๔. ผลการดำเนินงานบรรลุตามจุดเน้น จุดเด่น หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะของสถานศึกษา และเกิดผลกระทบที่ดีต่อชุมชน ท้องถิ่น

๕. สถานศึกษามีเอกลักษณ์ตามจุดเน้น จุดเด่น หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะที่กำหนด และได้รับการยอมรับจากองค์กรภายนอกสถานศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

๑ คะแนน	๒ คะแนน	๓ คะแนน	๔ คะแนน	๕ คะแนน
ปฏิบัติ ได้อย่างมีคุณภาพ ๑ ข้อ	ปฏิบัติ ได้อย่างมีคุณภาพ ๒ ข้อ	ปฏิบัติ ได้อย่างมีคุณภาพ ๓ ข้อ	ปฏิบัติ ได้อย่างมีคุณภาพ ๔ ข้อ	ปฏิบัติ ได้อย่างมีคุณภาพ ๕ ข้อ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑) เอกสารหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการกำหนดเอกลักษณ์ จุดเน้น หรือจุดเด่นของสถานศึกษา

๒) แผนกลยุทธ์ แผนการปฏิบัติงานประจำปี รวมทั้งแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่สอดคล้องกับเอกลักษณ์ จุดเน้น หรือจุดเด่นของสถานศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

๓) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานและผลสำเร็จของการดำเนินงานตามเอกลักษณ์ จุดเน้น หรือจุดเด่นของสถานศึกษาที่กำหนด หรือผลการดำเนินงานและผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจนถือเป็นเอกลักษณ์ จุดเน้นหรือจุดเด่นของสถานศึกษาที่ได้รับการยอมรับ

๔) เอกสาร หลักฐานการได้รับการยอมรับ การได้รับรางวัล หรือการได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี เช่น โล่รางวัล ใบประกาศเกียรติคุณ เกียรติบัตร หนังสือเชิดชูเกียรติ เป็นต้น

๕) ผลการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อร่วมกันชี้แนะ ป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมตามนโยบายของรัฐ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนตามกาลเวลาและปัญหาสังคมที่เปลี่ยนไป โดยมีเป้าหมายที่แสดงถึงความเป็นผู้นำสังคม อาทิ การรักชาติ การบำรุงศาสนาและเทิดทูนพระมหากษัตริย์ การส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติเป็นแบบอย่าง การสร้างสังคมสันติสุขและความปรองดอง การส่งเสริมความร่วมมือในกรอบประชาคมอาเซียน การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม พลังงาน เศรษฐกิจ สุขภาพ ค่านิยม จิตสาธารณะ และความประหยัด รวมทั้งการแก้ปัญหาสังคม อาทิ ความขัดแย้ง อุบัติภัย และสิ่งเสพติด เป็นต้น

ตัวบ่งชี้ที่	ชื่อตัวบ่งชี้	น้ำหนัก (คะแนน)
๑๐	ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา	๕
๑๑	ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	๕

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑ ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา
น้ำหนัก ๕ คะแนน (เชิงคุณภาพ ๕ คะแนน)

คำอธิบาย

ผลการดำเนินการโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากการที่สถานศึกษาลงไปปฏิบัติงานในชุมชนใดชุมชนหนึ่งหรือหลายชุมชน และเมื่อสถานศึกษาถอนตัวออกจากชุมชนนั้นๆ หรือให้การดูแลอยู่ห่างๆ แล้วชุมชนยังสามารถดำเนินงานต่อเนื่องได้ด้วยตนเอง ซึ่งแสดงถึงการคงอยู่ของการพัฒนาชุมชนนั้นๆ

เกณฑ์การพิจารณา

ดูจากการดำเนินโครงการพิเศษระดับสถานศึกษาที่สถานศึกษากำหนดเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาทั้งในสถานศึกษา และ/หรือ ชุมชน รวมทั้งการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน การจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาบุคลากร ตามเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

๑. มีแผน/แนวทางการขับเคลื่อนชุมชนที่ชัดเจน
๒. ชุมชนสามารถขับเคลื่อนกิจกรรมโครงการต่อเนื่องเองได้
๓. ผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ๓๐ มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนโครงการต่อเนื่อง จากจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด
๔. ชุมชนที่ดำเนินโครงการ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชนอื่น
๕. ได้รับการยอมรับจากสังคม หน่วยงาน องค์กรภายนอก

เกณฑ์การให้คะแนน

๑ คะแนน	๒ คะแนน	๓ คะแนน	๔ คะแนน	๕ คะแนน
ปฏิบัติ ได้อย่างมีคุณภาพ	ปฏิบัติ ได้อย่างมีคุณภาพ	ปฏิบัติ ได้อย่างมีคุณภาพ	ปฏิบัติ ได้อย่างมีคุณภาพ	ปฏิบัติ ได้อย่างมีคุณภาพ
๑ ข้อ	๒ ข้อ	๓ ข้อ	๔ ข้อ	๕ ข้อ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- ๑) โครงการหรือกิจกรรมที่สถานศึกษาได้ดำเนินงาน รวมทั้งความสำเร็จของโครงการหรือกิจกรรม
- ๒) รายงานการประชุมของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง
- ๓) รายงานสรุปผลโครงการทุกโครงการ พร้อมแบบประเมินผลโครงการ
- ๔) หลักฐาน เอกสาร ข้อมูลที่แสดงถึงการปฏิบัติ
- ๕) หลักฐาน เอกสาร ข้อมูลที่แสดงถึงการเกิดผลกระทบที่เกิดประโยชน์ เกิดแบบอย่างและสร้างคุณค่าต่อสถานศึกษา และ/หรือชุมชนรอบสถานศึกษา
- ๖) ผลการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒ ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา
น้ำหนัก ๕ คะแนน (เชิงคุณภาพ ๕ คะแนน)

คำอธิบาย

ผลการส่งเสริมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการกำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนา เพื่อมุ่งไปสู่สถานศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด สมศ. และ/หรือ หน่วยงานสนับสนุน โดยกรณีสถานศึกษาของรัฐบาลควรมีการกำหนดมาตรการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามข้อตกลงในการดำเนินงานและการใช้ทรัพยากรกับรัฐบาลโดยพิจารณาตามผลการประเมินสถานศึกษาในรอบสอง ดังนี้

- ๑) กลุ่มที่ต้องยกระดับมาตรฐาน คือ สถานศึกษาที่มีผลการประเมินยังไม่ได้รับการรับรอง
- ๒) กลุ่มที่ต้องรักษามาตรฐาน คือ สถานศึกษาที่ได้รับการรับรองและมีผลการประเมินในระดับดี
- ๓) กลุ่มที่ต้องพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ คือ สถานศึกษาที่ได้รับการรับรองและมีผลการประเมินในระดับดีมาก

เกณฑ์การพิจารณา

พิจารณาจากผลการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาตามแผนการดำเนินงานประจำปี ตามมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนา เพื่อมุ่งไปสู่สถานศึกษาที่มีคุณภาพตามกลุ่มสถานศึกษา

- ๑) มีแผนการดำเนินงานประจำปีตามมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนา เพื่อมุ่งไปสู่สถานศึกษาที่มีคุณภาพตามกลุ่มสถานศึกษา โดยใช้ข้อเสนอแนะจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกและ

ผลการประเมินคุณภาพภายใน (กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่เคยได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง ให้ใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัด)

๒) มีข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานสนับสนุน หรือหน่วยงานอื่นๆ ทั้งเป็นลายลักษณ์อักษรหรือมีข้อมูลเชิงประจักษ์

๓) มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบครบวงจรคุณภาพ (PDCA)

๔) มีผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินงานประจำปีไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

๕) มีผลกระทบต่อคุณภาพของสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

๑ คะแนน	๒ คะแนน	๓ คะแนน	๔ คะแนน	๕ คะแนน
ปฏิบัติ ได้ ๑ ข้อ	ปฏิบัติ ได้ ๒ ข้อ	ปฏิบัติ ได้ ๓ ข้อ	ปฏิบัติ ได้ ๔ ข้อ	ปฏิบัติ ได้ ๕ ข้อ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑) โครงการหรือกิจกรรมที่สถานศึกษาได้ดำเนินงาน รวมทั้งความสำเร็จของโครงการหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้

๒) รายงานการประชุมของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

๓) รายงานสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

๔) เอกสาร หลักฐาน ข้อมูลที่แสดงถึงการดำเนินงานอย่างเป็นระบบครบวงจรคุณภาพ (PDCA) ของสถานศึกษา

๕) เอกสาร หลักฐาน ข้อมูลที่แสดงถึงผลกระทบที่เกิดการพัฒนาสถานศึกษา

๖) ผลการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

การรับรองมาตรฐาน

ในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอ/เขต ได้มีการกำหนดการพิจารณาให้การรับรองมาตรฐานสถานศึกษา โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

๑. การรับรองมาตรฐานศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

การรับรองมาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษารอบสาม (พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘) ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอ/เขต จะพิจารณาข้อมูลจากการประเมินตัวบ่งชี้ที่เชื่อมโยงไปสู่การรับรองมาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษาดังนี้

๑) การให้คะแนนรายตัวบ่งชี้

การประเมินคุณภาพภายนอกพ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘) ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขต กำหนดให้มีตัวบ่งชี้พื้นฐาน จำนวน ๘ ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักรวม ๘๐ คะแนน (โดยตัวบ่งชี้ที่ ๑ – ๔ และตัวบ่งชี้ที่ ๖ มีค่าน้ำหนัก ๑๐ คะแนนตัวบ่งชี้ที่ ๕ มีค่าน้ำหนัก ๒๐ คะแนน และตัวบ่งชี้ที่ ๗ - ๘ มีค่าน้ำหนัก ๕ คะแนน) ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์มีจำนวน ๒ ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนัก ๑๐ คะแนน (แต่ละตัวบ่งชี้มีค่าน้ำหนัก ๕ คะแนน) และตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม มีจำนวน ๒ ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนัก ๑๐ คะแนน (แต่ละตัวบ่งชี้มีค่าน้ำหนัก ๕ คะแนน)

๒) การคำนวณผลการประเมิน

ผลการประเมินคุณภาพภายนอก ให้นำเสนอ โดยการคำนวณผลรายตัวบ่งชี้ และคำนวณผลกลุ่มตัวบ่งชี้ โดยพิจารณาจากผลการประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้ ใ้การคำนวณทศนิยมให้ใช้ทศนิยม ๒ ตำแหน่ง หากทศนิยมตำแหน่งที่สามมีค่าตั้งแต่ .๐๐๕ ขึ้นไปให้ปัดขึ้น นอกเหนือจากนี้ให้ปัดเศษทิ้ง นอกจากนี้ให้นำเสนอผลการประเมินในภาพรวมเพื่อใช้พิจารณาในการตัดสินผลและ รับรองมาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษาด้วยดังรายละเอียดในตาราง

กลุ่มตัวบ่งชี้	จำนวนตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม
ตัวบ่งชี้พื้นฐาน	๘	๘๐
ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์	๒	๑๐
ตัวบ่งชี้ที่เป็นมาตรการส่งเสริม	๒	๑๐
ภาพรวม	๑๒	๑๐๐

๓) เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ค่าร้อยละผลการดำเนินงานของสถานศึกษาสามารถแปลความหมายของระดับคุณภาพ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๙๐.๐๑ - ๑๐๐.๐๐	ดีมาก
๗๐.๐๑ - ๙๐.๐๐	ดี
๕๐.๐๑ - ๗๐.๐๐	พอใช้
๓๐.๐๑ - ๕๐.๐๐	ต้องปรับปรุง
๐.๐๐ - ๓๐.๐๐	ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

ค่าคะแนนของตัวบ่งชี้ที่สามารถแปลความหมายของระดับคุณภาพ ดังนี้

ช่วงคะแนน (เต็ม ๕ คะแนน)	ระดับคุณภาพ
๔.๕๐ - ๕.๐๐	ดีมาก
๓.๗๕ - ๔.๔๙	ดี
๓.๐๐ - ๓.๗๔	พอใช้
๒.๕๐ - ๒.๙๙	ต้องปรับปรุง
๐.๐๐ - ๒.๔๙	ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

ช่วงคะแนน (เต็ม ๑๐ คะแนน)	ระดับคุณภาพ
๙.๐๐ - ๑๐.๐๐	ดีมาก
๗.๕๐ - ๘.๙๙	ดี
๖.๐๐ - ๗.๔๙	พอใช้
๕.๐๐ - ๕.๙๙	ต้องปรับปรุง
๐.๐๐ - ๔.๙๙	ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

ช่วงคะแนน (เต็ม ๒๐ คะแนน) เฉพาะตัวบ่งชี้ที่ ๕	ระดับคุณภาพ
๑๖.๐๐ - ๒๐.๐๐	ดีมาก
๑๒.๐๐ - ๑๕.๙๙	ดี
๘.๐๐ - ๑๑.๙๙	พอใช้
๔.๐๐ - ๗.๙๙	ต้องปรับปรุง
๐.๐๐ - ๓.๙๙	ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

๔) การรับรองมาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษา

สถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่จะ **ผ่านเกณฑ์** มาตรฐานการศึกษาของ สมศ. ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม(พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘) จะต้องมีการประเมิน ดังนี้

- ๑) มีผลรวมคะแนนการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับสถานศึกษา ตั้งแต่ ๘๐.๐๐ คะแนนขึ้นไป
- ๒) มีตัวบ่งชี้อย่างน้อย ๑๐ ตัวบ่งชี้ จากทั้งหมด ๑๒ ตัวบ่งชี้ ที่มีระดับคุณภาพแต่ละตัวบ่งชี้ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป
- ๓) ต้องไม่มีตัวบ่งชี้ใดอยู่ในระดับคุณภาพต้องปรับปรุง หรือ ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

๒. การประเมินตามโครงการ “๑ ช่วย ๙”

เพื่อขับเคลื่อนให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาและเพิ่มพูนศักยภาพตนเองอย่างต่อเนื่องสู่ ความเป็นเลิศ จึงมีแนวทางการประเมินสถานศึกษาตามโครงการ “๑ ช่วย ๙” เพื่อสร้างความร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความเข้มแข็งในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยมีเงื่อนไขดังนี้

หลักการ “๑ ช่วย ๙” (๑ สถานศึกษา ช่วย ๙ สถานศึกษา)

สถานศึกษาที่สมัครเป็นแกนนำในการให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อพัฒนาให้สถานศึกษาที่อยู่ในเครือข่ายการพัฒนาอีก ๙ แห่ง มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๘) ดีขึ้นกว่าการประเมินคุณภาพภายนอกสองรอบ (พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๕๓)

เงื่อนไข

- ๑) เป็นการเข้าร่วมโครงการโดยสมัครใจของสถานศึกษา และสถานศึกษาเป็นผู้เสนอขอเข้าร่วมโครงการเอง
- ๒) เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาสามารถสมัครเข้าร่วมโครงการได้เพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง คือสถานศึกษาแกนนำ หรือสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนา
- ๓) สถานศึกษาแกนนำจะต้องลงนามความร่วมมือกับ สมศ. ในการพัฒนาสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาอย่างน้อย ๙ แห่ง และสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาจะต้องลงนามความร่วมมือกับสถานศึกษาแกนนำ

คุณสมบัติของสถานศึกษาที่สมัครเข้าร่วมโครงการ

๑) สถานศึกษาแกนนำหรือเรียกโดยย่อว่า สถานศึกษาที่เป็น “๑” สถานศึกษาที่สมัครเข้าร่วมโครงการในกลุ่มนี้จะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(๑.๑) ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพจาก สมศ. และมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกสองรอบ (พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๕๓) ในภาพรวมระดับดีมากเท่านั้น หรือ เป็นสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินภายนอก รอบสาม ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔ มีผลการประเมินในภาพรวมระดับดีมากและได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพจาก สมศ

(๑.๒) ในกรณีเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาหลายระดับ เช่น สถานศึกษาเดียวกันจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องมีการประเมินดีมากและได้รับการรับรองทุกระดับการศึกษา

๒) สถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนา หรือเรียกโดยย่อว่า สถานศึกษาที่เป็น “๙” เป็นสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองต่ำกว่าระดับดีมาก กล่าวคือ

กรณีที่เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องมีผลการประเมินในระดับดี พอใช้ หรือปรับปรุง

กรณีที่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือด้านการอาชีวศึกษาจะต้องมีผลการประเมินในระดับดี พอใช้ ควรปรับปรุง หรือต้องปรับปรุง

หลักเกณฑ์สำคัญ

๑) สถานศึกษาแกนนำในโครงการ “๑ ช่วย ๙” จะได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณา ตามกรอบการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม

๒) สถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนา จะได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ตามกรอบการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามเช่นเดียวกับสถานศึกษาอื่นๆ

๓) สถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาของสถานศึกษา ในโครงการ “๑ ช่วย ๙” นั้น อาจเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกัน หรือต่างระดับกันก็ได้ เช่น สถานศึกษาในโครงการ “๑ ช่วย ๙” มีสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาเป็นศูนย์พัฒนาเด็ก จำนวน ๒ แห่ง และเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำนวน ๗ แห่ง หรือสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอาจมีสถานศึกษาในเครือข่ายการพัฒนาที่เป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือขั้นพื้นฐานก็ได้ เป็นต้น โดยจะต้องอยู่ในพื้นที่เดียวกันหรือต่างพื้นที่กันก็ได้

อาจนำสถานศึกษาที่มีเจ้าของเดียวกันกับสถานศึกษาแกนนำให้เป็นสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาก็ได้ กรณีนี้สถานศึกษาแกนนำแต่ละแห่งจะมีสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาเช่นนี้ได้ไม่เกิน ๒ แห่ง

ขั้นตอนของโครงการ

๑) สถานศึกษาที่มีความประสงค์จะเป็นสถานศึกษาแกนนำในการพัฒนาหรือเรียกว่า สถานศึกษาที่เป็น “๑” ต้องแสดงความจำนงต่อ สมศ. โดยตรง และจัดทำข้อเสนอโครงการให้ สมศ. ทราบล่วงหน้าก่อนเริ่มดำเนินการอย่างน้อย ๖ เดือน หรือ ๑ ภาคการศึกษา พร้อมด้วยข้อมูลและแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง เช่น แจงรายชื่อสถานศึกษาที่อยู่ในเครือข่ายการพัฒนา จำนวน ๙ แห่ง พร้อมแผนการพัฒนาสถานศึกษา สถานศึกษาที่เป็น “๙” และระยะเวลาที่ใช้เพื่อการพัฒนา เป็นต้น เพื่อให้ สมศ. ได้จัดกลุ่มสถานศึกษาและเตรียมการประเมิน “๑ ช่วย ๙”

๒) คณะกรรมการบริหาร สมศ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการวิชาการหลักที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพพ.) คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา (กพศ.) คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา (กพอ.)

๓) สมศ. แจงผลการพิจารณาแก่สถานศึกษาที่สมัครเข้าร่วมโครงการ

๔) สถานศึกษาดำเนินการตามแผนงานและรายละเอียดโครงการตามที่ได้รับความเห็นชอบจาก สมศ.

๕) สมศ. ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามและการประเมินตามโครงการ “๑ ช่วย ๙”

๖) ประกาศผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามและผลการประเมินตามโครงการ “๑ ช่วย ๙”

๗) สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินตามโครงการ “๑ ช่วย ๙” จะได้รับประติมากรรมคุณภาพ เพื่อแสดง ณ สถานศึกษา

ทั้งนี้ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานและศักยภาพของสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาของสถานศึกษาที่ขอรับการประเมินตามโครงการ “๑ ช่วย ๙” **จะต้องแสดงให้เห็นชัดเจน** ว่าเป็นสิ่งที่ได้ดำเนินการร่วมกันจริง การพัฒนาที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์หรือเป็นไปตามแผนการพัฒนาที่สถานศึกษา ขอรับการประเมินเป็นผู้ริเริ่ม ร่วมดำเนินการ และกำกับติดตามตลอดระยะเวลาที่กำหนด **จนเกิดผลต่อการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาครู ผู้บริหาร และพัฒนาสถานศึกษาโดยรวมจนเกิดผลสำเร็จอย่างแท้จริง** และสถานศึกษาทั้ง ๙ แห่งมีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะพัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศต่อไปได้แม้จะไม่มีสถานศึกษาหลักเป็นผู้ดูแล

๓. เงื่อนไขและกรอบระยะเวลาในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม

๑) การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๘) กำหนดเสร็จสิ้นภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ สำหรับสถานศึกษาที่ต้องได้รับการประเมินใหม่ตามข้อ ๔๐ ของกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ พ.ศ. ๒๕๕๓ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เท่านั้น หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัด แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๒) กรณีสถานศึกษาไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน และ/หรือรับรองแบบมีเงื่อนไข ให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขโดยจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพส่งให้ต้นสังกัด (พร้อมสำเนาแจ้งมายัง สมศ.) เพื่อพิจารณาอนุมัติภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการประเมิน โดยกำหนดระยะเวลาให้ต้นสังกัดสามารถทักท้วงแผนพัฒนานั้นภายในสามสิบวัน หากไม่มีการทักท้วง สถานศึกษาสามารถขอรับการประเมินซ้ำได้ภายในสองปี นับตั้งแต่วันที่สถานศึกษาส่งแผนพัฒนาไปยังต้นสังกัดและ สมศ. หากสถานศึกษามีได้ดำเนินการดังกล่าว สำนักงานจะไม่ทำการประเมินซ้ำสำหรับสถานศึกษานั้น และจะรายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัด แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

๓) กรณีสถานศึกษาไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน และ /หรือรับรองแบบมีเงื่อนไข และได้รับพิจารณาประเมินซ้ำ จะดำเนินการใน ๒ แนวทาง ดังนี้

(๓.๑) กรณีสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในตัวบ่งชี้หรือประเด็นการพิจารณาเชิงปริมาณ ให้สถานศึกษาจัดส่งเอกสาร หลักฐานที่ผ่านการรับรองโดยหน่วยงานต้นสังกัด มายังสำนักงาน เพื่อพิจารณาปรับผลการประเมิน โดยสำนักงานจะไม่ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลก็ได้

(๓.๒) กรณีสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ในตัวบ่งชี้หรือประเด็นการพิจารณาเชิงคุณภาพ สำนักงานจะลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล เพื่อตรวจสอบก่อนการพิจารณาปรับผลการประเมิน ทั้งนี้การปรับเปลี่ยนผล การประเมินจะต้องเป็นไปตามขั้นตอน ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่สำนักงานหรือคณะกรรมการบริหาร สมศ. กำหนด